

Изграждане на капацитет за надзор на пазара на ЕС

КАКВО Е НИВОТО НА ХАРМОНИЗАЦИЯ НА НАДЗОРА НА ПАЗАРА?

Съвместното действие JAHARP2022-04 получи финансиране от Европейския съюз за да направи проучване относно органите по надзор на пазара на 27-те страни-членки на ЕС и да идентифицира приоритетните области за хармонизация и провеждане на две взаимни посещения. Целта е да се улесни обменът на опит и най-добри практики в обхвата на Директива 2014/35/ЕС за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението и Директива 2009/125/ЕО за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението. Проектът, координиран от [PROSAFE](#), стартира през април 2023 г. и приключва през март 2025 г.

ХАРМОНИЗИРАНЕ НА МЕТОДОЛОГИИ

Семинар:

На 24 февруари 2025 г. проведохме семинар, представящ резултатите от разгледаните казуси относно оценката на риска в областта на LVD и екодизайна.

Събитието беше отворено за всички органи по надзор на пазара на ЕС. Над 70 служители присъстваха на семинара и се включиха активно в организираните анкети на живо и в интерактивни работни сесии.

Семинарът беше добре приет, като по-голямата част от участниците заявиха, че са изключително доволни от събитието.

Групата по проекта разгледа два казуса, използвайки барабанни сушилни като пример за прилагане на методологии за оценка на риска по отношение на Директива 2014/35/ЕС за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението (LVD) и законодателството за екодизайн.

Опитът и знанията, придобити в предишните действия [JAHARP2020](#) (за LVD) и [EEPLIANT3](#) (за екодизайн) бяха използвани за разработване на реални случаи на несъответствие.

Беше разработен формуляр за определяне на нивото на риска и за вземане на решение за предприемане на коригиращи мерки, санкции и последващи действия.

Определянето на риска се основава на следните съществуващи насоки:

- За LVD: ръководството за оценка на риска на SafetyGate
- За екодизайн: методология, разработена от групата за административно сътрудничество (ADCO)

Казусът подчерта различията в начина, по който органите по надзор на пазара оценяват рисковете за несъответствие.

Наблюдава се голяма разлика между класификацията на риска при формално несъответствие между Директива 2014/35/ЕС за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението и рамковото законодателство за екодизайн.

Всъщност, докато всички органи по надзор на пазара по електрическа безопасност определят формалните несъответствия като нисък риск, обратното, органите по надзор на пазара по екодизайн оценяват някои от тях дори като висок риск.

ВЗАИМНИ ВИЗИТИ

Бяха проведени две взаимни посещения, организирани от латвийския орган по надзор на пазара - Център за защита на правата на потребителите (ЦЗПП) и италианския орган по надзор на пазара - Търговска камара на Милано (SAMCOM).

Посещение в Латвия:

ЦЗПП беше домакин на взаимно посещение, фокусирано върху надзора на пазара в областта на Директива 2014/35/ЕС за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението и сътрудничеството с митническите власти.

На посещението присъстваха 8 участници от 5 органа по надзор на пазара като се обсъдиха процедури, най-добри практики и възникващи предизвикателства.

Беше организиран практически семинар за извършване на технически преглед на място на електрически продукти по множество изисквания за електрическа безопасност.

ЦЗПП и националните митнически власти представиха съвместния си подход при проверка на внос на електроника и електрически продукти. Част от посещението беше съвместна проверка на вносни продукти съгласно Директива 2014/35/ЕС за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението.

Латвийските органи са създали много ефикасна и ефективна цифрова комуникационна система за обмен на информация, резултати от проверки и последващи действия.

Посещение в Италия:

SAMCOM организира взаимно посещение, фокусирано върху обмена на най-добри практики, свързани с надзор на пазара в областта на екодизайна и Директива 2014/35/ЕС.

Присъстваха 7 участници от 5 органа по надзор на пазара. Участниците обмениха информация относно процедурите, с акцент върху лабораторните изследвания, оценки на риска и коригиращи действия.

Работните срещи с разглеждане на реални случаи доведоха до конструктивни задълбочени дискусии и обмяна на опит и знания.

Групата посети изпитвателна лаборатория. Това даде представа за перспективите и предизвикателствата, пред които са изправени лабораториите и производителите.

Изявление

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче са само на автора(ите) и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или Европейския съвет за иновации и Изпълнителната агенция за МСП (EISMEA). Нито Европейският съюз, нито предоставящият орган могат да носят отговорност за тях.

Фигура 1 Митнически проверки при взаимното посещение в Латвия

Фигура 2 Групова снимка от взаимното посещение в Италия

JAHARP2022

5 PROJECTS

25 MSAS

16 COUNTRIES

5 проекта
25 органа по надзор на пазара
16 страни

Основни изводи

Казусите разкриха, че органите по надзор на пазара са предимно **последователни в коригиращите действия**, които предприемат спрямо икономическите оператори. Най-общо:

- Несъответствия, оценени като нисък риск, водят до предупреждения;
- Среден и висок риск водят до изтегляне на продуктите, до отстраняване на несъответствието им;
- Сериозните рискове водят до изтегляне или изземване на проблемните продукти от крайния потребител.

Органите по надзор на пазара също така са последователни в своите **последващи действия по отношение извършване на коригиращи действия**. Те систематично наблюдават продукта, докато не получат доказателства, че е приведен в съответствие или унищожен.

Наблюдавани са **значителни различия при налагането на санкции**. Някои органи по надзор на пазара нямат необходимите компетенции и възможности за налагане на глоби, докато размерът на издадените глоби варира от нула до 20 000 евро за едно и също нарушение в различните страни.

Разработеният формуляр беше актуализиран с опита от казусите и беше добавена най-актуалната информация относно законодателството и наличните гайдове.

Органите по надзор на пазара посочиха, че ще използват формуляра или ще вземат части от него, за използване в собствения си инструментариум.

Що се отнася до взаимните посещения, при извършената оценка е констатирано, че за 9 от 10-те посещаващи органи по надзор на пазара, извлечените поуки са довели до промени или подобрения в собствената им организация.

Пътят напред

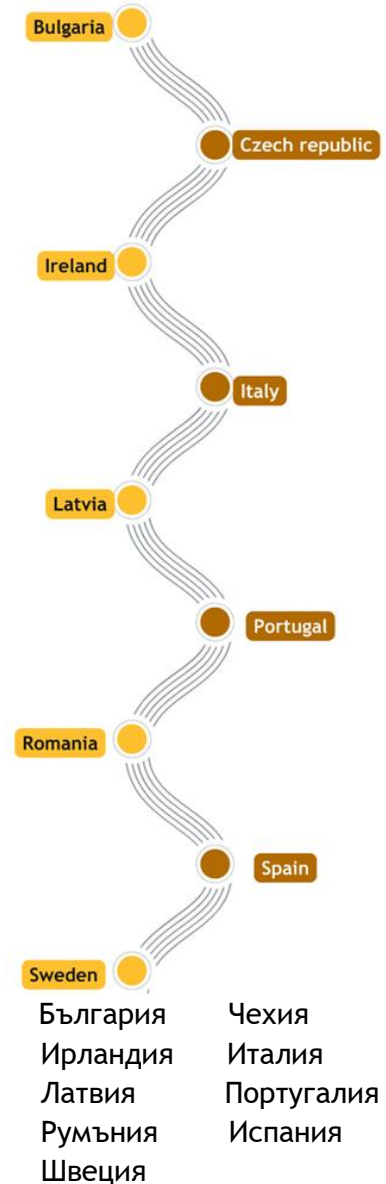
Органите по надзор на пазара ще продължат да разпространяват резултатите от действието сред членовете на групата за административно сътрудничество и на мрежата за съответствие на продуктите на ЕС с цел **насърчаване на сътрудничеството** в рамките на общността за надзор на пазара и с външни партньори.

PROSAFE ще изготви препоръки за органите по надзор на пазара, за икономическите оператори и за Европейската комисия, за да подпомогне ефективното прилагане на законодателството на Съюза и да гарантира движението на безопасни и съответстващи продукти на Единния пазар.

Заклучителна конференция

Заклучителната конференция на съвместното действие ще се проведе на **17 март 2025 г.** 12-те участващи органа по надзор на пазара от 9 държави на ЕС ще представят ключовите резултати и научените уроци пред Европейската комисия и заинтересованите страни. Ако искате да се присъедините, моля, свържете се с PROSAFE на info@prosafe.org.

Участващи в JAHARP2022-04 страни-членки

Последвайте ни в:

